TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalteparti ale Transilvaniei si pen..

Nru 38. ANULU XVIII.

Sabiiu, in 14/26 Maiu 1870.

ru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. éra pe o jumatate de anu 4 fl. v. a. i'pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe ½ anu. 6 fl v. a.

Inseratele se platescu pentru intei'a óra cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Eveneminte politice.

Asiá dara ministrulu ung. de financie, M. Lonyáy totusi a devenitu ministrulu financieloru comune, va se dica a le imperiului intregu. Schimbarea acést'a a adusu cu sine in ministeriulu desiertatu pre fostulu secretariu de statu la ministeriulu pentru aperarea tierei, Carolu Kerkapoly. Ministeriulu de comerciu lu va capetá Slavy. Judecându dupa caracterulu politicu, in cabinetulu din Buda-Pest'a s'a facutu numai schimbâri personale.

Dincolo de Lait'a sufla dóue venturi politice. Care din aceste dóue va obtienea victori'a? Cei ce suntu contr'a concessiuniloru fatia cu natiunalitâtile spunu pre tóta diu'a, ca incercârile de impacare au fostu fâra resultatu si lauda fermitatea caracterului presiedintelui ministeriului de dincolo de Lait'a Potocky cá omu credinciosu constitutiunei. Cei ce suntu pentru concessiuni dicu, ca Potocky, dara inca si Petrino au facutu impressiunea cea mai buna asupr'a cechiloru si cu tóte ca ambii ministri stau firmu pre terenulu unei representantie comune a tuturoru tieriloru de dincolo de Lait'a, cechii nu au respinsu neconditionatu propuneriloru ministriloru, si asiá e sperantia de o complanare. (Senatulu imp. si dietele cislaitane afara de a Boemiei suntu disolvate.)

Plebiscitulu s'a publicatu cu solemnitate in corpurile legislative ale Franciei. Resultatulu e ca pentru s'au pronunciatu preste siepte milióne si trei sute de mii voturi, iéra contr'a nu suntu preste unu milionu si jumetate. Napoleonu, se vede din respunsulu ce l'a datu dupa asternerea acestui resultatu de câtra corpurile legislative, ca ia o atitudine decisiva inlaintru si se póte ca si in afara.

In Itali'a au fostu nesce miscâri revolutiunarie. — Totu asiá in Potugali'a.

Despre Români'a va aflá cetitoriulu mai la vale la rubric'a deosebita mai pre *largu*, de ce se agita acolo acum spiritele.

Diet'a Ungariei.

In 26 Aprilie se reincepura continuarea pertractâriloru dietali dupa feriele pascoloru. Presiedintele Somssich deschide siedinti'a casei representantiloru dupa 10 óre si ii saluta prin cuvinte afabile, poftindu-le sanatate, potere si perseverantia la missiunea loru legislatorica. Bancele representantiloru au fostu indesite. Pre fotoliele ministriloru: Eötvös, Horvath si Gorove.

Protocolulu siedintiei trecute se autenticara deja atuncea si asiá se póte indata dupa deschiderea siedintiei purcede la anunciarea petitiuniloru numeróse, ce au incursu in decursulu ferieloru. Petitiunile se predau comissiunei petitiunaria. Contele T. Csáky, Fr. Bömches, Dr. Boczkó, W. Tóth=Pauliny si I. Vajda predau petitiuni, care asemenea se transpunu comissiunei respective.

Se procede la determinarea ordinei dilei pentru siedinti'a de mâne. Dupa o scurta discussiune fipséza presiedintele ordinea dilei in urmatoriulu modu: Pre rendu se voru pertractá:

1. Nuntiulu casei magnatiloru in afacerea proiectului de lege despre pensiunarea judiloru si amploiatiloru judiciali.

2. Nuntiulu casei magnatiloru in afacerea proiectului de lege despre infiintiarea curtiei suprepreme de comptabilitate.

3. Raportulu comitetului de imunitate in caus'a lui Ales. Romanu si Dr. Sv. Miletics.

4. Proiectulu de conclusu alu ministrului Eötvös in afacerea esmiterei unui comitetu spre desbaterea si probarea preliminaria a proiecteloru de lege pentru instructiune.

5. Petitiunea orasiului Pest'a in afacerea vamei de pardoséla dupa lemne de arsu oprita de câtra regimu.

6. Nuntiulu casei magnatiloru in caus'a proiectului de lege despre responsabilitatea judiloru.

D. Irányi pretinde, ca nuntiulu casei magnatiloru dejá tiparitu, privitoriu la proiectulu de de lege despre abrogarea pedepsei corporali, sa se tramita sectiuniloru spre desbatere.

Presiedintele observa, ca ministrii si au esprimatu dorinti'a, cá sectiunile sa nu se prea ingreueze cu totu feliulu de obiecte pentru de a se potea cu atât'a mai lesne ocupá cu proiectulu de lege despre organisatiunea jurisdictiniloru, pre care regimulu cugeta alu potea câtu de curendu presentá. (aplause.)

Siedinti'a se incheie la ½ 12 óre.

In siedinti'a din 26 Aprile a casei magnatiloru se trece dupa autenticarea protocolului siedintiei premerse, la ordinea dilei, la care stau socotelele finali din 1867 si 1868 si bugetulu a. 1870.

Mai intâiu se cetesce raportulu comissiunei financiali permanente, despre conclusulu casei privitoriu la socotelele finali din a. 1867 si 1868. Cas'a absolvéza pre ministrulu de financie, conformu recomendârei comissiunei.

Urméza dupa acestea desbaterea generala despre bugetulu anului 1870.

Contele Fr. Zichy suscepe desbaterea si dechiara intre altele, ca nu are de a reflectá nimic'a contr'a deosebiteloru posturi din consemnarea bugetaria, ci se marginesce a-si dá numai parerea despre drumurile de tiéra si despre drumurile de feru si voiesce cu deosebire a reversá lumina asupr'a sistemului, dupa care se cladescu la noi drumurile de feru. Vorbitoriulu enaréza pre bas'a dateloru statistice folósele care le oferesce comunicatiunei sistemulu de a cladí drumuri de feru, urmaritu in Franci'a si Itali'a, caracteriséza apoi pagubele, ce depindu dela sistemulu intrebuintiatu la noi si aréta daunele sistemului de a garantá interesele, care pre de o parte apésa tiér'a prea tare, pre de alt'a nunumai nu impintenesce sirguinti'a antepreneriloru, dara chiaru o micsioréza.

Dupa unele observatiuni ale ministrului de financie Lonyay la afirmârile lui Zichy reapuca cuventulu secretariulu de statu Hollán si observa, ca starea cea decadiuta a drumuriloru nici cându nu s'a negatu de câtra regimu, ci din contra totude-un'a s'a amintitu cu durere profunda; inse precum spre alte lucruri asiá si spre cladirea drumuriloru se receru bani si tempu; banii ne au lipsitu totude-un'a etc. oratorele mai combate unele afirmâri ale contelui Zichy si apoi se incheie siedinti'a la ½ 2 óre.

In siedinti'a din 28 Aprile a casei representantiloru se autentica protocolulu siedintiei trecute; presiedintele anuncia mai multe petitiuni, care se tramitu comissiunei de petitiuni. O petitiune a 2700 cetatieni din Pojonu in interesulu drumului de feru Neutrathal se preda comitetului respectivu. Deputatii I. Halassy, L. Plachy, I. Ludvigh, Vidats si A. Horváth predau asemenea petitiuni, care se tramitu comissiunei respective.

Cas'a trece la ordinea dilei, la care sta in intielesulu conclusului de eri, mai intâiu nuntiulu casei magnatiloru relativu la legea despre pensiunarea si transpunerea judiloru si amploiatiloru judiciali.

Referentulu comitetului centralu, L. Szögyenyi reportéza, ca cas'a magnatiloru a primitu proiectulu de lege pre lânga unele modificatiuni, pre care le acceptéza si comitetulu centralu. Singuru cu privire la modificatiune § 1. 'si da sectiunea a 9-a unu votu separatu, *prin care respinge* modificatiunea.

Modificatiunile facute de cas'a magnatiloru la §§. 2, 3, 4 si 6 se acceptéza fâra discussiune. La §§. 7—11 se incinge o scurta desbatere, care inca se primescu parte in testulu originalu parte cu unele modificatiuni stilistice; cei'a-lalti §§. ii primira cas'a magnatiloru neschimbati. A trei'a cetire a proiectului de lege se va face in siedinti'a de mâne.

Urméza raportulu comitetului de imunitate, despre aceea petitiune a procurorelui, prin care densulu se róga, ca cas'a sa-i conceda a intentá procesu de presa contr'a deputatului A. Romanu, pentru unu articolu publicatu in numerulu 69 din a. 1869 in fói'a „Federatiunea" redigéta de densulu. Comitetulu de imunitate recomenda, ca Romanu sa nu se estradeze, din causa ca scriitoriulu articolului, cu numete A. Domokosiu, e cunoscutu si asiá se póte acest'a trage la responsabilitate.

Se incinge in caus'a acést'a o desbatere lunga la care iau parte mai multi deputati parte pentru parte contr'a estradarei lui Romanu.

Punenduse la votisare se priimesce de majoritatea casei propunerea ministrului de justitia Horvath, in urm'a carei'a Romanu se estradéza.

Reuniunea sodaliloru români.

Tempulu, dara si spatiulu acestoru colóne, nu ne a permisu a aduce la cunoscinti'a publicului cetitoriu cele ce se *intemplara in tempulu din urma* cu si in acésta societate de industriasi români.

Unei pârti insemnate din publiculu cetitoriu ii este cunoscutu, cum *prin punerea* redactorelui acestei foi in intielegere cu mai multi juni meseriasi de aici din locu, s'au intrunitu acusi mai multi spre infiintiarea unei reuniuni; cum statutele acestei'a se aprobara si intarira prin resolutiunea in. guvernu regiu transilvanu in 4 Aprile 1867 sub nr. guv. 6181/867; cum dupa acésta recunóscere legala a reuniunei a pasitu in viati'a publica prin solemnel'a deschidere tienuta in luna lui Maiu 1867, cum in a. 1868, 30 Septembre reuniunea a pasitu *inaintea* unui publicu mai mare de câtu alu unei cetâti, penca a pasitu cu productiuni inaintea unui publicu românu, care cu ocasiunea congresului se concentrase ací din Transilvani'a, Banatu si Ungari'a.

Cá parte interna apoi trebuie sa amintimu ací prelegerile ce s'au urmatu. La inceputu indata s'a prelesu despre insemnetatea industriei preste totu, legându-se de acést'a o desvoltare istorica a industriei; s'a accentuatu insemnetatea industriei pentru tierile nóstre; gresielile comise in trecutu, ce se comitu acum si ce insemnetate potu avé ele pre viitoriu fatia cu tiér'a nóstra si cele din pregiuru s. a. s. a.

Inse ómenii, cari siedu tóta diu'a la lucrulu loru, pretindu, cá sa aiba si óre de recreare, unde puterile trupesci si intelectuale sa nu fia incordate si cu tóte aceste sa nu pérdia acelu tempu recreatoriu in nimic'a. Cá se fimu scurti la vorba, junii nostrii meseriasi incepura a-si esprimá dorinti'a ca aru fi bine cá sa aiba unu locu de intalnire libera, unde sa converseze si ei intre sine, dupa cum le voru iertá impregiurârile loru. Acést'a *ii a* facutu de in Septembre a. tr. a si inchiariatu *unu* localu, carele inse fiindu la unu locu nu prea la indelete pentru fia-care, nici nu avù resultatulu doritu in cuprinsulu intregu alu propusului reuniunei. Deci totu dens'a se decise *a luá altu* localu mai spatiosu, mai la indemâna *pentru* membrii ei de ori ce categoria si comitetulu conformu §. 5. din statute ingrigí de *unulu in* strad'a Urezului *nr.* 391—392.

La deschiderea acestui localu *nou alu* reuniunei, intemplându-se tocmai in diu'a deschiderei

sinodului archidiecesanu gr. or. romanu in Sabiiu, avuramu *fericirea*, a vedé unu numeru fórte frumosu de membri ai sinodului, dara sî de alti prea stimati domni, *calduros*i iubitori ai *natiunei* loru, fosti functiunari ai statului, *functiunari in* activitate, advocati, *profesori*, comercianti, prescurtu din tóte clasele *societâtiei*; chiaru sî dintre cetatienii de alta limba.

Redactorele acestei foi, in cualitatea sea de presiedinte rostí vre-o câte-va cuvinte de deschidere, prin cari caracterisà reuniunea in starea ei presenta sî speranti'a de ce are ea sa devina in viitoriu, facendu alusiune la asemenarea, ca „fertilitatea pamentului sî caldur'a sórelui transforméza o ghinde intr'unu stejariu maretiu; prin clocirea sî veghiarele mamei, iese din cuibulu in care fu depusu unu ou, unu vulturu trufasiu ce-si ia sborulu seu câtra ceriu.“ Pamentulu séu mam'a e natiunea insasi sî *fertilitatea* sî caldur'a e inteligintia séu cultur'a. Rediematu pre aceste speréza ca industri'a, carea da societâtiloru moderne acelu factoru ce le intaresce sî le face durabile, va face cá sî tierile nóstre sa capete aspectulu sî prosperitatea ce o au cele dela apusulu Europei.

Dlu consilieriu aulicu Iacobu Bolog'a respundiendu la acésta vorbire, caracteriséza in trasuri marcate inteliginti'a naturale a poporului sî aplecarea lui naturale spre industria. Aci se provocà la manufapturile de totu feliulu ce se vedu in cas'a fia cârui romanu de la sate. Densulu ca unulu ce doresce, ca inbratisiarea meserieloru sa se popularisèze câtu mai multu la români, la apelulu impletitu in cuventarea presiedintelui de a se face acei ce binevoiescu, membri conlucratori, conformu §.3 l. b din statutu, se inscrie numai decâtu. Densului urméza cu unu cuventu potrivitu p. acum vicariu generale protosincelu Pope'a sî se inscrie cá membru conlucratoriu (ajutatoriu) asemenea sî alti multi domni, a câroru nume se voru publicá dimpreuna cu su mele ce au binevoitu dd. a se subscrie.

Intrecidemu aici ca reuniunea primí in acea dî unu ajutoriu de 131 fl. v. a. sî 1 # imp., lânga care adaugendu-se ajutóriele intrate pâna la 12 Maiu a. c. face la olalta suma de 177 fl. 35 cr. sî 1 # (De aici vinu subtrasi 10 fl. pentru steagu).

(Va urmá.)

Din comitatulu Albei superiòre.

Hidiigu; in 13/1 Maiu 1870.

Domnule Redactoru! Grabindu-me a ve referá ceva din comitatulu Alb. sup. sî cu deosebire despre *congregatiunea* marcale tienuta la Hidiigu in 9, 10 sî 11 Maiu, nu o facu in credintia, ca dóra objectele aici pertractate aru avea vre-unu interesu comunu pentru publiculu cetitoriu, ci o facu mai multu din interesu localu sî specialiteru pentru acei'a, cari interesându-se de noi, posedu óre-sicari cunoscintie despre comitatulu nostru.

Mai inainte cu vre-o câte-va septemâni fu prin comisariulu regimului Miko Mihai, Hidiigulu desemnatu ca locu de congregatiune comitetului comitatensu, conchiamatu pre 9 Maiu a. c. In presér'a acestei dile sgomotóse fatia cu autonomi'a comitatului nostru, se adunara in Hidiigu multîme de ómeni, oficiali, nobili privati sî ómeni chiamati sî nechiamati. Dupa ce presér'a se tienura o conferintia preliminaria cu privire la objectele pertractande se deschisera in diu'a de 9 Maiu siedinti'a congregatiunei marcale din partea presiedentului cu o cuventare potrivita. La ordinea dilei erau mai multe ordinatiuni ministeriale si promulgare de legi precum sî mai multe petitiuni din deosebite pârti. Dupa cetire sî o scurta pertractare a acestor'a comisariulu Miko face cunoscutu adunârei, cum ca fostulu comite supremu contele Haller Ferencz l'aru fi acusatu la ministeriu cu mai multe incriminatiuni sî aru fi adusu astfeliu de acusâri chiaru si prin jurnale.

Le aduce aceste la cunoscinti'a comitetului sî-lu intréba, cum ca in urm'a acestor'a mai posedeva increderea comitatului séu ba?

Parasindu presidiulu sub presiedinti'a unui vice comite se incinge o desbatere interesanta, ce-si esprimà cea mai adenca indignatiune fatia cu cont. Haller Fr., pre carele lu privesce de calumniatoriu, lasându comisariului Miko, pre carele chiamândulu prin o deputatiune iéra-si in fruntea comitatului dându votulu seu de incredere, dreptulu a se aperá contr'a atacuriloru indreptate asupr'a persónei sele pre calea legei. Miko ocupându iéra-si presidiulu multiamesce comitetului pentru increderea, ce i se oferesce sî promite, ca déca se va adeverí numai un'a din incriminatiunile indreptate contr'a lui se indatoresce a depune indata 1000 fl. pentru vre unu institutu filanropicu din patria.

Dupa aceste vení la rendu cercetare disciplinara asupr'a submedicului comitatensu Dr. Kohn, carele din causa, ca si-a insusitu in mai multe renduri characteru de judecatoriu, subscriindu decisiuni judecatoresci, dându recepte spre a se cumperá din apotece cantitati enorme de arsenicu sî nebagându in séma conclusele comitetului comitatensu lucrându contr'a acestoru fu ridicatu din oficiu, pentru a cârei ocupare nóua se va escrie concursu.

In urm'a acestui'a se luara la desbatere cercetarea disciplinara a fiscalului sup. Szabaszlai K., din carea se adeverí, cum ca respectivulu aru fi vidimatu acum in cualitate de vice notariu, acum de vice fiscalu si diriginte de expeditura, blanchete si plenipotentie false pentru advocatulu Schopf in a cârui servitiu stá densulu. Punendu-se punerea densului in stare de alimentare séu lasarea in servitiu pâna la cercetare criminale speciale prin majoritatea votisârei nominale fu absolvitu din cercetarea disciplinare sî deocamdata lasatu in servitiu. Asemenea fù absolvatu din cercetare fratele sî siogorulu respectivulu fiscalu supremu, care asemenea fù acusatu pentru defraudarea baniloru de dare.

Intre aceea se facura candidatia pentru alegerea judelui supremu in loculn devenitu vacantu prin mórtea deputatului sî jud. supr. Ind. Bartha. In candidatia erau mai multi, dara afara de doi toti repasîra dela candidare sî asiá dara la votisare reesîra cá jude supremu contele Bethlen Gabor jun. fatia cu asesorulu orfanalu de judecatoria Könczei Kar .carele capatendu 4 voturi mai putienu, cá celu dintâiu remase in minoritate. — A trei'a dî in 11 Maiu cu verificarea protocolului siedintieloru trecute se incheiara activitatea congregatiunei marcale.

Acést'a e descrierea fidela a fostei congregatiuni comitatense cuartale. Ca cetitoriulu sa-si faca inse o idea despre miscamintele constitutionale ale comitatului nostru, voiu se descindu dela objectivitate a descrie incâtu-va portarea româniloru, cari in privinti'a numerica facu partea cea mai mare a comitatului sî a altoru persóne de rola.

Totu in dilele cele ale congregatiunei a fostu in cerculu din intru adeca in Hidiigu sî alegerea de deputatu. Cá cândidati a pasitu Lazaru Mihaiu din Treiscaune si cont. Bethlen Gabor. Cestu din urma vendiendu-si o parte din padurile bunului, celu posede in Crisiu a inceputu a corumpe pre o parte din inteleginti'a semidocta româna, ce prin desele ocasiuni a devenitu fórte corumptibila sî prin dens'a pre o parte a votantiloru români sî asiá ai duce la urn'a de alegere, cá se lu aléga lorusi de deputatu in diet'a din Pest'a.

Bieti români orbiti de splendórea vr'o câtivoru cruceri sî-a uitatu, ca pentru cine se silescu a-si dá voturile, sî-a uitatu ca cine e Bethlen Gabor, carele prin purtarea sea cea brutale a adusu pre locuitorii comunei sele la desperatiune, incâtu in anii trecuti se conjurara a pedepsí pre totu individulu din comuna cu 10 fl., carele va mai merge la lucru in mosî'a grofului Bethlen, — sî carele si-a aretatu ur'a sea câtra români la tóta ocasiunea, manându odata, cându voiá se vorbésca romanesce sî sa-si dispute drepturile nationale, in tiér'a romanésca, a-si cautá drepturi sî de alta-data, cându pretindea, ca din 10 cercuri de judi procesuali se fia celu putienu unu cercu unde locuescu mai totu români ocupatu de unu românu, se esprimá cu mare indignatiune, ca cum de pretindu românii privilegii in comitatu voindu a-si face loru-si judi procesuali (solgabirei).

Nefiindu inse românii tare entusiasmati pentru densulu, cá cum erá cându lu alesera in sessiuuea dintâiu a dietei, Bethlen avù minoritatea si picà la alegerea de deputatu fatia cu vicejudele regescu din trei scaune Lazaru Mih.

Dara românulu dela natur'a lui fiindu multiamitoriu la comand'a . . . (?! R) orbiti cu ceva beutura umblându chiaru sî caruti'a unui administratoru protopopescu in calitate de cortesu, nu putura a nu rebonificá pre contele Bethlen pentru chieltuelile, cele avuse la candidatura de deputatu cu ei, sî-lu alesera din caus'a acést'a de jude supremu a comitatului, de-si respectivulu conte la tóta ocasiunea a fostu contr'a româniloru sî chiaru sî in contr'a partidei acelei'a magiare, care cu o fractiune de români se aflá in angagiamentulu exfispanului Haller Fr. Cum contele Bethlen Gabor a calcatu simtiemintele sî convictiunile sele interne sî s'a impreunatu, pentru cá se ajunga la o dignitate oficiósa, cu o clica, pre care o ura din tóta inim'a, arata cu atât'a mai invederatu caracterulu seu celu debilu, manier'a lui de-si de conte totu-si necavalerésca. Destulu dara densulu prin concursulu româniloru a ajunsu in oficiu, asiá dicendu in fruntea comitatului, dupa care aspiréza de multu. Lu vomu vedea, ce putere va avea?!

O noutate ce s'a intemplatu cu ocasiunea marcalului asemenea nu o potu trece cu vederea, ci cá intrécatu ve insciintiediu, ca doi magnati schimbându in sala de adunare intre sine óre-si cari cuvinte vatamatóre voira a-si aratá cavalerismulu sî se duelara in diu'a urmatóre. Resultatulu duelului a fostu ca-sî slobodîra unu picu de sânge unulu la ureche, cela-laltu la mâna. Totulu a fostu numai dorinti'a, d'a se face intresanti. Naturam expellas furca, tamen usque recurret; sic sunt fata hominum. U.

Campeni 3/15 Maiu 1870.

Mai nainte nu se potea audî despre adunâri sî reuniuni de ori ce natura, prin urmare nici invetiatoresci. Au lipsitu impulsulu, dar' au lipsitu sî ocasiunea sî facultatea de a poté tiené de acestea, câci politic'a de atunci privea spre tóta adunarea cu ochii neincrederei. Norulu sî negura s'au schimbatu in seninu sî claritate. Schimbarea imbucurator̂ia a relatiuniloru politice celu putienu intru câtu miscarea pre terenurile politice sî nepolitice e posibile au reinoitu sî caus'a instruârei poporului, sub a cârei influintia incepu sî invetietorii a se miscá, cá sa-si implinésca mai bine chiamarea cea inalta, ce o au cá educatorii sî cultivatorii generatiuniloru viitóre. Simtiescu sî densii ca in tóta privinti'a amu remasu indereptu pre cându demandarea imperativa e acést'a: „Inainte!“

Invetietorii gr-or. din tractulu Zlatnei superióre cu deosebire suntu petrunsi de ide'a acést'a sî inca din anulu trecutu au facutu dispositiune, ca pentru inaintarea mai cu succesu in cultivare, sî ma grabnica desvoltare a invetiamentului elementare voru formá o sistema fundamentale de a se tienea trei conferintie invetietoresci pre anu, care sistema prin conclusulu conferintiei ordinarie din 20. 21 sî 22 Iuliu 1869, intrà inca din acelasi anu in viétia.

Asiá in 3/15 Maiu 1870 s'au tienutu in Opidulu Campeni a dóu'a conferintia estraordinarie a invetiatoriloru gr. orientali.

La acésta conferintia s'au adunalu toti invetietorii din acestu tractu, precumu sî mai multi alti amatori de acésta santa causa cu scopu ca cestiunea educatiunei din scólele elementari sa progresedie.

Presiedintele, parintele protopopu Ioane Patiti'a amintesce in vorbirea de deschidere cam urmatórele:

Prim'a conferintia estraordinaria a invetiatoriloru din scólele elementarie tienuta totu aici in 2 Ianuarie a. c. ce ne au pusu pre tapedu elementele istoriei naturali, universali, a geografiei sî fisicei prescrise de supremulu inspectoratu scolare ne provóca la lucrare.

Fundamentulu e deja depusu, prin urmare numai continuatu ne trebuie.

Inceputulu inca au aretatu, cumca intreprinderea nóstra nu póte se aiba altu scopu de câtu salutariu.

Déca vomu convení mai adese ori, vomu discutá asupr'a ideiloru; cari esu de aici sî ne vomu capacitá reciprocu.

Sî déca vomu poté aratá sî resultate practice, cu atâtu mai multu se va inaltiá interesarea fatia de noi! Nóue nu ne este datorinti'a a schimbá numai idei, ci a luá cunostintia sî despre aceea, ca cum e starea scóleloru nóstre; deci fie-care dintre invetiatori va tramite raportu la scaunulu protopopescu despre starea scólei sele, sî va aretá ca inmultîtusau numerulu eleviloru séu nu sî din ce causa.

Totu la propunerea presiedintelui respectivu de asi alege conferinti'a unu conducatoriu sî unu secretariu din sinulu seu, s'au alesu cu unanimitatea voturiloru invetiatoriulu primariu dela scólele normale din locu, Dionisiu Palade, de conducatoriu sî Nicolau B. Munteanu de secretariu.

In acésta conferintia facendu-se mai intâiu o recapitulatiune asupr'a materiei espuse in protocolulu conferintiei precedente, s'au luatu tóte opurile invetiamentului elementariu la o desbatere mai esentiala sî perfecta, de unde au reusîtu resultatu imbucuratoriu, ca maioritatea invetiatoriloru din acestu

tractu 'si cunoscu chiamarea loru cea ponderósa, dându prin respunsurile loru atestatu de o capacitate corespundietória unui educatoriu.

Jace in natur'a lucrului, ca nimic'a nu se nasce perfectu. Pomulu nu resare intregu sî mare sî nu aduce fructe gustuóse indata dupa resarirea sea.

Dintâiu cându 'si ridica verfulu d'asupr'a pamentului e de tóte pârtile increscutu cu crangutie, cari cându s'aru lasá sa crésca s'aru preface in urma mai mari ca mladitia de capetenia, sî mai pre urma ori s'aru nimicí pomulu intregu ori s'aru preface cu tempu intr'o tufa iregulata, ce nici odata nu aru aduce fructe.

Spre incungiurarea acést'a e de lipsa ca crângutiele din giurulu mladitiei sa se taie in anulu dintâiu sî alu doilea, sî asiá mai departe, pâna cându crescendu pomulu mare 'sî primesce directiunea aretata de educatoriulu seu.

Inse déca au lipsa pomii sî tóte vegetabilile de crescere sî cultivare, cu câtu mai mare necessitate are omulu de cultura sî libertate.

Cultur'a inse se desvólta numai in libertate sî libertatea iéra-si numai prin cultura, ambe acestea 'si afla leaganulu desvoltârei loru numai in scóle bune provediute cu invetiatorii bravi, cari posedu, calitâtile, cele recere oficiulu acest'a maretiu, câci potu fi scólele câtu de bine organisate sî provediute cu tóte recerintiele loru, déca conducatorii nu voru posiede calitâtile ce le recere spiritulu tempului dela unu invetiatoriu, atuncea de securu nu voru potea satisface datorintieloru sele.

De tesaurulu acest'a binefacatoriu au fostu lipsitu sî marinimosulu poporu românu din muntii apuseni, ce prin luptele, virtutea sî eroismulu séu au salvatu viati'a sî esistinti'a sea sî onórea natiunei, mai de multe ori.

Domnulu cerului sî alu pamentului, ce cercase pecatele parintiloru pâna la a 4 samentia nu voí cá faptur'a nevinovata a mâniloru lui se piéra, ci dupa a sea iubire de ómeni se indurase a imprasciá norulu sî negur'a depre orisonulu poporului acestui'a, ai trimite in nóptea cea intunecósa unele stele povetiuitóre care pre calea dreptâtiei mergendu-i inainainte, sa lu duca câtra lumin'a sorelui, ce respandesce radie lucide favoritiloru sei.

Stelele acestea suntu anteluptatorii barbati ai poporului acestui'a, prin a câroru merite sî ostenele s'au eliberatu poporulu acestui tractu din intunerecu sî din umbr'a mortiei sî acum dejá cá unu calatoriu obositu de aerulu noptiei, cu bucuria saluta radiele cele rodo-dactile ale dîoriloru.

Inse cine suntu barbatii acesti'a conducatori sî care suntu fructele ostenelelorु acestor'a ? Va intrebá acel'a, care va fi peregrinu in acestu tractu.

Sî totu spiritulu bine simtitoriu ei va respunde ca acesti'a suntu rev. d. prot. Ioane Patitia sî d. jude procesualu Petru Ioanette, sî ca barbatii acesti'a, de cându au primitu cârm'a acestui tractu in mânile loru, prin staruintiele cele neobosite l'au adusu in statulu acel'a, de se póte bucurá si elu de scóle bine organisate si provediute cu invetiatori demni de chiamarea acést'a atâtu de grea si frumósa.

O dovada evidinta, cum ca invetiatorii tractului Zlatnei superióre suntu petrunsi de interesulu nationale, ce jace in excoletarea generatiuneloru gintei române, e maialulu, ce l'au datu in opidulu Campeni cu ocasiunea conferintiei in 3/15 Msiu a. c. in onórea memoriei dîlei mari de 3/15 Maiu... care este dîu'a desceptârei românului din somnulu celu de mórte.

Tinerimea scolare cu unu stindardu pretiosu nationalu in frunte, intieleginti'a si multu poporu din locu facura parte din acésta petrecere frumósa. Cu acésta ocasiune s'au facutu un'a flamura pre sém'a scólei normale din locu.

Nicolau B. Munteanu
inv. si secret. conf.

Epistole din Germani'a.

câtra unu invetiatoriu din patria.
(Urmare.)

Dresd'a . . . . . .

Clas'a IV. b. (resp. II b.) se ocupà cu pertractarea unei teme stilistice: „Istori'a unei pelarii, narata de ea insasi.“

Invetiatoriulu istorisí acésta istoria cu voce espicata si limba precisa cam in urmatoriulu chipu:

„Eu nu am fostu totudeun'a asiá dupa cum me vedî acum'a.

La inceputu eramu numai nesce fire lungi, subtiri, desbinate unulu de altulu, sî ómenii-mi diceau atunci metasa.

Cá metasa fui pachetata in nisce teancuri sî tramisa la unu negutiatoriu mare, dela care me cumperá unu pelarieriu.

Acest'a me aruncà intre nesce lemne groscióre rotunde, cu ghiare ascutîte de feru, care me scarmenara sî-mi sdrobira crâncenu seraculu meu trupu. D'abiá scapaiu, jumetate mórta, de durerile cumplite ce mi le causau acele ghiare de feru, dabiá resuflai pucintelu sî me vediui de nou supusa la nóue chinuri. Bagata intr'o caldare mare, cu apa sî cleiu fusei espusa la o caldura grozava, indesuita sî frementata cu nesce lemne gróse pâna ma facusemu unu feliu de ciru grosu. Dupa ce me scosese de ací, me trase pre nesce forme, sî mi intinse pelea pâna cându capatai in câtu-va forma de palarie, apoi fui bagata intralta caldare de unde esîsemu négra cá corbulu, la haine sî la trupu. Prajita apoi la sóre, fusei trasa de nou pre forma unde maestrulu pelarieriu fâra mila sî crutiare mi trecù cu unu feru rosiu, arsu in focu, preste facia incâtu mi perdusemu tóte simtirile; cându me trezisemu, o minune! me vediui stralucitóre sî cu forma perfecta.

O domnisióra me luà apoi a mâna, sî cu unu instrumentu ascutîtu mi cosú o fasia de pele sî nisce captusiéla de tropu. Mi-mai puse in fine o cingatóre impregiurulu meu, acum'a eramu pelaria in tóta form'a, sî pusa intr'o pravalia lânga alte sorori de ale mele. Intr'o dî vení unu domnu in pravalia, pre care maiestrulu lu intitulá domnule conte! Acést'a me vediú; eu i placusemu, sî asiá me cumperá.

De ací inainte me miscamu totu in cercuri inalte, totu intre conti sî baroni. Dîu'a la preumblare in careta, sér'a la teatru séu in alte adunâri stralucite, unde erau totu ómeni cu positiuni insemnate. Asiá o dusei mai multa vreme, me tienému fericita. Dar' in fine incepù a mi se urî, cu alât'a mai vertosu, cu câtu la seratele, unde me ducea domnulu meu, avusemu ocasiune a audî sî a vedea, cum domnii sî dómnele adunate mai totdeun'a isi vedeau de cutare séu cutare persóna, pre care o lingusiau in facia. Simtiului meu bunu displaceá acest'a cu deseversîre, sî eu me doriamu câtu mai curendu, afara din aceste locuri ale medisantiei sî clevetirei.

Acésta dorintia a mea se sî implini curendu dupa o astfeliu dp serata. Ducendu-me adeca iérasi in o dî frumósa cu domnulu meu la preumblare, se ridicà de odata unu ventu tare, sî inainte daprinde domnulu meu de veste, eu eramu aruncata josu, oblu sub rótele unei carete, ce trecea pre lânga noi. Contele me ridicà, dar fiinduca unele cóste nu mi mai erau intregi, densulu me dedù unui sevitoriu alu seu. Salónele in cari petrecému acum'a erau curtea sî grajdulu cailoru sî cas'a servitoriloru. Aruncata de câtra noulu meu domnu, cu care mai nainte petrecému intra ómeni cu positia inalta in societate, prin tóte unghiurile, curendu me saturai de starea in care am ajunsu, Dedata de pre tempulu, cându eramu inca in stapâni'a contelui, la varietate, mi se urise de mórte, — doriamu iérasi schimbare.

Intr'o dî vení unu evreu betrânu, care me cumperà cu vro câti va banuti. Acest'a me vendu apoi iérasi la unu pelarieriu. Ací fusei férta, sdrobita, arsa cu ferulu preste fatia de nou, sî fiindu-ca mai adause materiei mele de mai inainte nisce materia mai de rondu, me cumperà unu tieranu. Acest'a cá sa me crutia, me tiené preste septemena in lada, unde mai nabusiamu, sî numai Duminec'a me punea in capu, cá se me duca sî pre mine la biserica. Avendu insa odata nenorocirea de a fi ploata bine, mi perdusemu form'a, sî de ací incolo nu me mai tienù in asiá mare onóre ci me ducea totu meru la lucru la campu, unde me batura ploile, ventulu, prafulu incâtu eu insumi stamu se nu me mai cunoseu.

Devenindu prin acést'a totu mai vechia sî mai slaba sî capatendu in fundu sî nisce ferestutie, tieranu me puse intr'unu unghiu, intr'o camara dimpreuna cu alte lucruri netrebuincióse sî ací avui apoi tempu, de a cugetá asupr'a stârei mele de mainainte, asupr'a nestatorniciei lucrurilorु lumesci sî a scrie in odihna istori'a mea, care ti-o predau tie iubite scolariu“. Dupa ce o istorisí dara invetiatoriulu, conduse pre scolari a aflá ideile principale (dispositi'a), sî acést'a apoi se scrise pre tabla. Dupa acésta provócà pre unii scolari mai descepti, a enerá sî ei acea istoria, ajutendule, unde nu mergea inainte, sî indreptendu gresielile in formarea constructiiloru sî a cuvinteloru.

Dupa modelulu istoriei enarate, scolarii istorisira: istori'a unui darabu de harthia, unui tunu, unui darabu de lemnu.

Fiindu prin aceste pregatita elaborarea unei asemenea teme, scolarii capetara ca pensu acasa, sa compuna o astfeliu de istoria, ei insisi.

Din geografia sa percurge in anulu acest'a o privire generala asupr'a Europei, dupa ce in anii premergatori se luà geografi'a patriei sî a Germaniei, — sî elementele geografiei matematice.

Inv. Cum se chiama tiér'a in care traimu noi? Mai suntu sî alte tieri impregiurulu ei? Spunemi unele din acelea tieri.

De câte ori este Germani'a mai mare de câtu Saxoni'a? Ce tieri mai cunosci tu afara de Germani'a? Unde jace Franci'a de la Germani'a? Unde Itali'a, Turci'a, Rusi'a? Cum numimu continentulu, care cuprinde acestea tieri? Câte continente mai suntu afara de Europ'a? Cum se numescu? Prin ce suntu tóte contienentele impresurate? Ce numimu mare? Spune numele mariloru mai insemnate, cari suntu impregiurulu Europei. Tóte continentele, cu cele ce suntu in trensele sî tóte marile, cum le numimimu cu unu cuventu? Cum este form'a pamentului? Din ce potemu cunósce, ca pamentulu e rotundu? (Aci se enumerara argumentele cele mai usitate sî mai pucinu complicate). Ce feliu de corpu este pamentulu dupa structur'a lui? Ce urméza de acolo, ca pamentulu este unu corpu ne transparentu? De unde vine lumin'a dîlei pre pamentu? Care parte a pamentului va avé dî, sî cându? Ce are atunci ceealalta parte? Avemu noi totu deun'a dî, sî cei de pre ceealalta parte totu nóptea? In câtu tempu sa schimba dîu'a cu nóptea? De unde vine schimbarea intre dî sî nópte? In câtu tempu se misca pamentulu impregiurulu osiei sele? Ce miscare mai face pamentulu inca, sî impregiurulu cui? In câtu tempu face pamentulu rotatiunea sea ingiurulu sórelui? Ce schimbare se face pre pamentu prin rotatiunea lui in giurulu sórelui? Care suntu cele 4 anotempuri? Cum sta sórele facia cu pamentulu, earn'a? Cum vér'a? Déca sórele earn'a e mai aprópe de pamentu, cum vine de e mai frigu cá vér'a cându e mai departe? Cându e mai caldu preste dî chiar sî vér'a? Unde sta sórele la amédi? Cum cadu dara radiele lui pre pamentu la amédi? Cându incepe iérn'a, cându vér'a?

Spune tu inca odata, in giurulu cui se misca pamentulu? Este elu legatu de sóre, séu jace pre nisce stelpi grosi, de nu cade? Ce potere lu tiene dara pre elu sî lu face sa se misce in giurulu sórelui? Incatro l'aru maná sî-lu mâna puterea miscârei lui insu-si? Ce se intempla cându influintiéza dóue puteri tragatóre asupr'a unui corpu? Ce feliu de cale va face elu dara? —

Cum numimu trupurile lumesci, cari se invertescu in giurulu osiei loru sî inca in giurulu altor'a? Cum acele care au unu locu ficsu, nestramutatu? Care este steau'a nóstra ficsa? Mai suntu sî alte stele ficse? In giurulu cui se misca lun'a? De câte feliuri e dara miscarea lunei. In câtu tempu se face miscarea lunei in giurulu pamentulu? Cum numimu corpurile acele, cari se misca mai intâiu in giurulu osiei, apoi in giurulu unui planetu, sî cu acest'a in giurulu unei stele ficse? De unde capeta sî lun'a lumin'a sea? Ce feliu de corpu e dara lun'a? Cum numimu pamentulu, lun'a, sórele sî tóte celelalte stele cu unu cuventu? Ce cuprindemu dar in cuventulu lume?

In clas'a urmatóre (ultim'a) purcediendu dela Europ'a se ia o descriere generala a celorulalte parti ale pamentului. Repetîrea a celoru pertractate. Cu duosebire se accentueza relatiunile privitóre la comerciu, negotiu, sciintie, arte mestesiuguri.

Dîuariele din Românî'a ne infatisieza deschiderea unei lupte intensive intre dóue grupe séu partide mari. Lupt'a privesce mai de aprópe alegerile cele nóue in corpurile legislative. Cum siau inauguratu ambe pârtile lupt'a vomu vedé indata. Din „Romanulu“ estragemu in privinti'a acést'a urmatórele:

Bucuresci 7/19 Aprile 1870.

Intrunirea publica de ieri séra a fostu caldu

rósa, atâtu din punctulu de vedere moralu, pre câtu sî din celu materialu. Publiculu — sî in mare parte publicu alesu — erá atâtu de numerosu, incâtu sal'a cea mare dela Slatinénu nu l'aru fi pututu contiené, déca caldur'a cea mare nu siliá pre multi a mai esî afara sî a face astufeliu locu altor'a. Din caus'a câldurei celei mari n'au pututu vorbí decâtu numai dd. E. Statescu sî Ioanu Brateanu. Aplausele si adesiunile au fostu unanime. Pentru ca natiunea intréga sa cunósca totu ce s'a disu, s'a luatu mesuri d'a se stenografá discursurile sî mâne séu celu multu poimâne le vomu publicá. Pân'atunci totu ce putemu sî trebuie sa facemu cunoscutu, este ca nu s'a tratatu de câtu o singura cestiune: aperarea constitutiunei. Acést'a este unu teremu pre care se potu intelní toti românii cei buni, fâra osebire de partite. Ori care aru fi diferintiele de opiniuni, in cestiuni de reforme politice sî sociale sî ori care aru fi gresialele ce partitele, pre dreptu séu pre nedreptu, sî au imputatu unele altor'a, interesulu celu mai de capetenia este aperarea constitutiunei, a legalitâtiei sî a libertâtiei, sî pre acestu teremu toti românii s'au intrunitu, se voru intruní, trebuie sa se intalnésca. Eaca dara resolutiunile adoptate in intrunirea de eri sér'a de preste dóue mii de cetatieni:

„Avendu in vedere sistema fatale, ce de aprópe doi ani bântuie tiér'a sî care tinde a prelungí domnirea sea sî de acum inainte;

„Avendu in vedere actele, prín cari acea sistema pune in primejdia, nu numai interesele publice sî private in intru, dara chiaru esistinti'a nationale a Romaniei;

Intrunirea publica de la 6 Maiu 1370 otaresce a se urmarí, prin tóte mijlócele legali, punerea in lucrare a resolutiuniloru de mai josu:

„1. Constitutiunea se incetéza d'a fi o fictiune, spre a devení o realitate.

„2. Sórtea tierei sa nu se mai lase in voi'a unei actiuni oculte (ascunse), care incungiura astadi tronulu sîlu tiene departatu de natiune, esercitându inrîurirea cea mai funesta asupr'a intereseloru vitali ale Romaniei sî putendu compromite insasi esistinti'a ei.

„3. Guvernulu se fia spressiunea maioritatiei unui perlamentu liberu alesu, spre a nu se resólve de câtu in tiéra sî prin tiéra tóte cestiunile, cari privescu la buna starea sociale sî nationale a Romaniei.“

In urm'a votarii acestoru resolutiuni, adunarea a votatu sî unu comitatu de 27 de cetatiani, caror'a le a incredintiatu sarcin'a d'a face cá aceste resolotiuni sa devie unu faptu implinitu.

Nicolae Golescu, Ioanu Bratianu, George M. Ghic'a, Costache Panaiotu, Ioanu D. Ghic'a, G. Coemgiopolu, Dumitru Bratianu, Efremu Ghermanu, Eugeniu Predescu, Stefanu Golescu, Ioanu Cantacuzino, Gr. Balianu, Const. Robescu, Papiu Ilanianu, Ioanu Codrescu, N. Paclianu, C. Caramaliu, G. Gog'a Stefanu Petroni, Radu Mihaiu (maioru). Colonelu Gigartu, Eugeniu Statescu, Scarlatu Cretiulescu, Grigore Cantacuzino, George Missailu, Ioanu Ionescu, Dumitru Culoglu.

In „Informatiunile bucurescene“ aflâmu programulu celeilalte pârti „a ordinei“ pre care lu facemu se urmeze aci numai decâtu:

Domniloru alegatori!

Suntemu de nou chiamati spre a alege representatiunea nationala.

Petrunsi de importanti'a acestei missiuni, sa ne damu bine séma de principiele ce trebuie sa ne conduca spre a o indeplini.

Care este mai alesu cestiunea de capetenia in tempii de fatia? Care este conditiunea, fâra care edificiulu nostru constitutionalu nu póte prosperá, fâra care statulu românu nu 'si póte desvoltá fortiele sale?

Avemu libertatea, avemu stabilitatea in nauntru, avemu garanti'a autonomiei in afara. Ne trebuie insa ordinea spre a intarí libertatea; spre a mantiene stabilitatea, spre a nu compromite autonomi'a sî chiaru nationalitatea nóstra.

Ordinea se afla in lupta cu desordinea, libertatea cu licenti'a, stabilitatea cu spiritulu de perturbatiune, legalitate cu anarchi'a.

Lupt'a intre aceste dóue elemente esista la noi mai multu de câtu pretutindenea, trebuie cu o óra mai inainte se facemu a predominá principiulu ordinei; câci, cu câtu unu statu este mai june, cu câtu istitutiunile sele suntu mai noi, cu atâtu pericolele, ce resulta din desordine, suntu mai mari.

Suntemu prin urmare datori, cá, cu ocasiunea viitóreloru alegeri sa facemu a triumfá din nou principiulu ordinei.

Sa fimu uniti, domniloru alegatori, sa ne damu mâna cu mâna, sa ne ajutamu reciprocu, sî triumfulu va fi asiguratu. Suntemu imens'a majoritate a natiunei; câci natiunea, in imens'a sea majoritate, este pentru ordine in contr'a disordinei, pentru libertate in contr'a licentiei, pentru stabilitate in contr'a perturbatiunei, pentru legalitate in contr'a anarchiei. De la noi alegatorii depinde cá sa facemu sa se vadia sî de asta data adeverat'a vointia a natiunei.

Sa luptamu dar' in alegeri cu energia sî moderatiunea, in acelasi timpu tienendu-ne totudeun'a pre terâmulu adeveratei libertâti sî celei mai stricte egalitâti. Sa votamu cu totii, sa votamu pâna la unulu, noi toti membrii ai marelui partidu alu ordinei sî sa condemnâmu fâra crutiare ori-ce abtienere culpabila; câci numai prin abtienerea nóstra au pututu câte odata invinge adversârii nostri.

Sa indemnâmu dara pre amicii nostri, pre cunoscutii nostri, pre concetatienii nostri, sa mérga a votá; sa ne socotimu amenintiârile, sî sa votâmu cu taria ce da credinti'a in bine; sa intrunimu in fie-care colegiu voturile nóstre asupr'a celui mai demnu, celui mai capabilu, celui mai onestu representatu alu principiului ordinei; sa nu avemu ambitiuni meschine sî interese isolate; sa uitâmu uri sî desbinâri trecute; sa fimu unulu pentru toti sî toti pentru unulu.

Sî resultatulu definitivu alu scrutinului va fi triumfulu representantiloru principiului de ordine, a acelor'a care au sa apere interesele morale sî materiale ale nóstre, ale copiiloru nostri, ale urmasiloru nostri, a acelor'a, cari suntu chiamati a indeplini conditiunile esentiale prosperitâtiei sî adeveratei mariri a statului românu.

Cu totii dara la lucru, domniloru alegatori, sî viiitoriulu va fi alu nostru.

G. Tatâranu, D. Ghic'a, Ioanu Manu. P. Grâdisteanu, I. E. Florescu, O. Iorgulescu, Cesianu, A. Tulcianu, Boliacu, C. Aricescu A. Plagino, T Vais'a, D. Mall'a G. Ghermani, C. Racota, S. Marcovici, I. Massimu, C. Boerescu, C. Butculescu, G. Bratianu C. Valeanu, B Boerescu, A. Orescu, Ch. Tell, I. Petrescu, G. Maitani, D. Iconomu, I. Soimescu, C. Varnavu, N. Moscu, Efremu Ghermani, Gen. B. Vladoianu, Ioanu N. Alesandrescu, Tanase Riuseanu, Dr. Al. Marcovici, C. Brailoiu, D. Letiu, Costacopulo, P. Millo, P. Munteanu. M. Biticoveanu Col. Locusteanu.

Varietâti.

Cetimu in Hr. Ztg: „Episcopulu gr or. alu Caransebesiului Popasu fuse in 16 ale curentei in periculu mare.“ Mai departe se spune ca podulu din Caransebesiulu vechiu l'a fostu ruptu Timisiulu (rîu) sî ómenii erau constrinsi a trece prin rîu, mai multi s'au sî innecatu. P. Episcopu incrediendu-se in puterea cailoru, a voitu a trece cu trasur'a prin riu. Ap'a inse la apucatu sî l'a resturnatu sî numai cá prin minune, betrânulu prelatu s'a mantuitu din unde, perdiendu mantía sî pelari'a.

*** Millo cunoscutulu artistu dramaticu petrece cu societatea sea in Brasiovu. Luni sér'a a debutatu antâi'a-si-data in pies'a: „Lipitorile satului“ inaintea unei case indesuite de unu publicu numerosu românu. — Óre Sabiiulu sa fia trecutu cu vederea? Nu amu crede. Dara dupa câte ni se spunu, dela sabiieni va aternná déca sa veda pre renumitulu artistu pre scena. Greutâtile suntu cam marisióre dara pentru putiene representatiuni s'aru putea delaturá. Repertoriulu lui Millo contiene mai multu piese natiunale (Sa nu se sparia nimenea, ca nu suntu revolutiunarie).

*** Serbarea de 1 Maiu la Comana a fostu splendida. Trenurile versau lumea cu miile; la 6 óre erau circa 4000 persóne in padure. Societatea cea seriósa pentru ómenii glumeti, a facutu multu, dara multu ii remanea sa faca. Ce suntu 20 servitori la o locanda, in care se preschimba cam cá la 2000—3000 de óspeti!? De ací unele nemultiamiri, cari nu voru mai avea locu, sperâmu, cându asta-data, societatea, computându pre lumea mare ce vizitá padurea cea admirabila a Comanei, va avea unu servitiu mai bine organisatu Acést'a o va face chiaru sî in interesulu seu, câci vizitatorii dadeau o adeverata navala la provissiunni, sî D-dieu scie câti nici n'au platitu provisiunile luate!

Sa nu fimu inse prea esigenti: ca pentru inceputu, societatea sia facutu datoria binisioru; celu pucinu provisiuni nu lipséu déca chelneri erau pucini. — Corturile, frundiârile erau bune. La totu pasulu grupuri, familii pre iérba verde sî adastându cu nerabdare frigerea la focuri omerice a mielului. Music'a militara, cântecele burghesimei, dantiurile sateniloru, armoniósele cantâri ale unui coru de vre-o 20 juni din conservatoriulu romanu, care-'si petreceau maialele inteligentu, intre arta sî natura, au anunciatu Comanei, ce viitoriu are padurea ei pentru dumineci sî serbatori, in care voru face pururea invasiune in ea prafuitii si inglodatii bucuresceni!

*** In foburgulu Amzei s'a intemplatu o incercare de sinucidere in conditiuni oribile. Dna . . . dominându pre nenorocitulu barbatu-seu cu multa necumpanire, se otarí intr'o dî a scapá de elu cu o meteda ce o cetise póte in vre-unu romantiu. Ea sub pretestu de preumblare, dusa pre sotiulu seu pâna la Marcutia, unde sub pretestu ca barbatu-seu e smintitu, reusî momentanu sa fia opritu acolo. A dóu'a dî, doctorulu cercetându pre noulu pacientu, se convinse ca bietulu omu erá sanatosu sî deci îlu libera. De atunci e câtu-va timpu sî cocón'a a cercatu sî pre la alti doctori, dîce-se, sa capete testimoniu ca sotiulu seu e nebunu, ceea ce inse doctorii, mai consciinciosi de cum este reputatiunea acestei bresle de ómeni, refusara a'i-o dá.

Suntu acum pucine dile, o disputa se iscà intre ambii soti, cari suntu departe de lun'a de miere. In aprinderea sfedei, sotiulu da cu pumnulu intr'o oglinda, sî cu o aschie din ea 'sî strapunge grumazulu!

Ni se spune ca individulu jace acum la spitalu

„Informatiunile bucur.“

TRANSPORTAREA DE SINI.

Intreprindietorii de cladire a drumului de feru r. osticu-ungurescu publica transportarea de sîni dela Alvintiu Sabiiu a si la Mediasiu sub urmatórele conditiuni:

dela Alvintiu pana la Sabiiu de maja 60 de cruceri.

dela Alvintiu pana la Mediasiu de maja 1 fiorinu.

O Sîna cantarésce cá la 4 maji si ½, doi boi séu cai potu duce 4 pâna la 6 Sîni.

Ast'a se urca pentru o incârcatura dela Alvintiu pâna la Sabiiu 10 fl. 80 cr. pâna la 16 fl. 20 cr., dela Alvintiu pâna la Mediasiu 18 fl. pâna la 27 fl.

Fiesce cârui'a, care se va aflá cu carulu la magazinulu curtiei drumului de feru in Alvintiu, i se voru predá sînile cu unu biletu de caratu, iér plat'a si o va rádicá la loculu de descarcatu indata ce va fi predatu sînile si biletulu de transportu, in tóta diu'a dela 6 óre diminéti'a pâna la 6 óre sér'a in bani gata

Redactoru respundietoriu **Nicolau Cristea**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.